

Reactie KNHB op aanbevelingen uit rapportage

De KNHB vindt het belangrijk er alles aan te doen om te voorkomen dat speelsters, spelers of staf van de eigen nationale elftallen zich niet prettig, onveilig of anderszins niet goed voelen in nationale teams. De hockeybond is tijdens de evaluatie van het olympisch traject (Tokio) dan ook geschrokken van een aantal signalen dat door speelsters werd geuit. De KNHB waardeert de openheid van desbetreffende speelsters tijdens de evaluatieperiode zeer. Het zal niet eenvoudig geweest zijn voor hen om zich uit te spreken over zaken die hen persoonlijk geraakt hebben.

Op basis van de signalen heeft de KNHB direct drie actiepunten benoemd. Een van die actiepunten betrof het geven van een opdracht tot uitvoering van een onderzoek door een onafhankelijk onderzoeksbureau. De KNHB is de deelnemers aan het onderzoek dankbaar voor hun bereidheid mee te werken. Hun persoonlijke en waardevolle input - ieder vanuit haar of zijn eigen perspectief - heeft er toe geleid dat het onderzoeksbureau een beeld heeft kunnen schetsen van de ontstane situatie, hoe deze heeft kunnen ontstaan en hoe daar verbetering in te kunnen aanbrengen.

De KNHB erkent de uitkomsten van het onderzoek volledig, vindt deze onwenselijk, concludeert dat het prestatieklimaat niet veilig genoeg is geweest en betreurt dat.

De KNHB omarmt dan ook de aanbevelingen van de onderzoeker, neemt haar verantwoordelijkheid en streeft ernaar de aanbevelingen zo snel mogelijk door te voeren.

Als gevolg van onder andere het feit dat de eerste signalen voortkomen uit de evaluatie van het olympische traject in september/oktober 2021 zijn in de praktijk inmiddels een aantal verbeteracties en/of besluiten genomen in lijn met de aanbevelingen. Daarnaast zijn er aanbevelingen die direct door de KNHB overgenomen dan wel geïmplementeerd kunnen worden. Tot slot zijn er nog de aanbevelingen die een langere doorlooptijd nodig hebben om er goed invulling aan te kunnen geven.

Lopende verbeteracties en genomen besluiten

In februari 2022 heeft de KNHB intern besproken over te gaan tot het invoeren van een periodieke welzijnscheck voor alle spelers, speelsters en stafleden van alle nationale teams incl. de nationale jeugdteams. Ook is in februari 2022 besproken de evaluatiemethodiek van de topsportprogramma's te intensiveren en verbeteren, onder meer door bij de beide nationale teams elk jaar minimaal 1 volledige evaluatie uit te voeren waarbij alle spelers/ speelsters en stafleden geïnterviewd worden.

Bovendien heeft de KNHB begin 2022 via het Centrum voor Veilige Sport Nederland (CVSN) de beschikking gekregen over een onafhankelijke vertrouwenscontactpersoon voor alle nationale teams en jeugdteams (spelers, speelsters en staf). Met het CVSN zijn inmiddels de eerste gesprekken gevoerd over een bijdrage van deze persoon aan inhoudelijke sessies voor alle teams.

Eveneens in februari 2022 zijn de trainingen en activiteiten van de potentialsgroep voorlopig stopgezet. Mocht de KNHB een dergelijke constructie opnieuw in het leven roepen, dan zal de KNHB de voor- en nadelen ervan zorgvuldig afwegen.

De KNHB en de HHcv (organisatie van Hoofdklasseverenigingen) zijn daarnaast al geruime tijd met elkaar in gesprek om te komen tot een nieuw top hockey model waarbij het genoemde verdelingsvraagstuk tussen de clubs en de nationale teams een van de wezenlijke onderwerpen is. Een evenwichtige hockeykalender en een goede samenwerking tussen KNHB en de clubs is hierbij van cruciaal belang en wordt door beide partijen erkend, herkend en nagestreefd.

De KNHB is zich bewust van een tekortkoming in haar tuchtreglement, dat aangepast dient te worden aan de huidige maatschappelijke ontwikkelingen en werkt op dit dossier samen met o.a. NOC*NSF en andere sportbonden aan een betere opstelling van dergelijke bepalingen. Belangrijk daarbij is onder meer de expliciete aandacht voor andere vormen van ongewenst gedrag dan seksuele intimidatie.

Het vergroten van de cohesie (expliciet) en het verkleinen van de (machts)afstand (wellicht meer impliciet) zijn al enige tijd belangrijke onderdelen van de aanpak van de nieuwe staf van het Nederlands Elftal Dames. Hierover voert de staf veel gesprekken met de selectie. Tegelijkertijd hebben de KNHB en de interim bondscoach vanzelfsprekend veel aandacht voor het behouden van de sterke kenmerken van de prestatiecultuur. Ook de straks nieuw aan te stellen bondscoach krijgt deze aanbeveling als opdracht mee zodat de sterke kenmerken ook in de toekomst behouden kunnen worden. Dit uiteraard in nauwe samenhang met een duurzaam gezonde prestatiecultuur en hiërarchie binnen en buiten het veld.

Aanbevelingen die worden overgenomen/waar invulling aan gegeven gaat worden

Voor wat betreft individuele nazorg en ondersteuning geldt dat de KNHB samen met de onderzoeker gaat bekijken hoe hieraan invulling te kunnen geven, zonder dat de vertrouwelijkheid van het onderzoek geschonden wordt. Voor de opheldering bij of het ter verantwoording roepen van individuele personen geldt dat de KNHB met de uitkomsten van het onderzoek nagaat in hoeverre opheldering, verantwoording en reacties nodig zijn om vervolgens samen met de betrokken mensen te werken aan het doorvoeren van concrete verbeteringen.

Aanbevelingen met een langere implementatie- en/of doorlooptijd

De KNHB erkent dat het belangrijk is om de focus nu eerst te leggen op 'harmoniseren en normaliseren'. Dat wordt inmiddels al een periode nagestreefd door zowel de KNHB als de interim bondscoach en de staf. Tegelijkertijd geldt ook dat er een nieuw internationaal seizoen van start is gegaan met bijvoorbeeld de FIH Pro League en een WK Hockey Dames in juli 2022. Gevolg is dat de aandacht niet louter uit zal en kan gaan naar 'harmoniseren en normaliseren' en dat dit proces soms onderbroken en/of verstoord wordt door de actualiteit.

De KNHB erkent ook dat het belangrijk is met grote regelmaat externe personen te betrekken bij de nationale teams. Een blinde vlek, op welk gebied ook, is eerder door een externe waar te nemen dan door de deelnemers aan het proces.

Ook het opdrachtgeverschap moet daarbij goed belegd worden. Een externe persoon die functioneert als onderdeel van de staf loopt bijvoorbeeld het risico al snel niet meer als onafhankelijk gezien te worden. En een externe die bijvoorbeeld door bestuur/directie aan een (begeleidings)team wordt opgelegd, loopt het risico onvoldoende draagvlak te krijgen. De KNHB gaat daarom inventariseren wat op dit gebied noodzakelijk en wenselijk is, daarbij ook rekening houdend met het actuele tijdsframe waarbinnen op korte termijn een WK op het programma staat.

Naar aanleiding van het onderzoek is de KNHB ervan overtuigd geraakt dat het doorbreken van 'aangepast gedrag' als prioriteit benoemd moet worden. In samenspraak met de interim bondscoach zal de KNHB de aanpak hierop richten.

Tot slot neemt de KNHB de aanbeveling over om de machtsverhoudingen in de staf en in relatie tot directie/bestuur te evalueren en te heroverwegen. Dit is een onderwerp waaraan directie en bestuur in februari 2022 overigens al een sessie aan hebben gewijd. De gewenste situatie is op hoofdlijnen goed te schetsen: Niet alle macht centreren bij 1 of enkele personen en op elk niveau in de keten checks and balances aanbrengen is gewenst. Maar er zijn ook dilemma's waarover langer met elkaar gesproken en nagedacht moet worden. Zo functioneren de technisch directeur en het bestuurslid Tophockey Dames (dan wel heren) bij de KNHB door zowel aansturing als

ondersteuning te geven via primair de bondscoach (en secundair de teammanager). Het risico daarbij is dat op die manier zowel het bestuurslid als de technisch directeur niet als voldoende toegankelijk worden gezien door spelers/speelsters en overige stafleden om signalen te uiten. Het lijkt niet eenvoudig vast te leggen hoe dit dan wel goed is in te richten. De exacte invulling moet daarom goed uitgedacht worden, maar de KNHB spreekt duidelijk uit hiermee aan de slag te zijn en dit als focuspunt te benoemen.

Plan van aanpak

Aan de hand van de aanbevelingen en de huidige stand van zaken zal de KNHB het genoemde totale plan van aanpak voor verbeteringen in de prestatiecultuur opstellen. Inclusief een (preventieve) doorvertaling naar alle nationale teams en jeugdteams. Zoals aangegeven is de uitvoering hiervan al gestart en wordt deze verder voortgezet. Voor wat betreft specifiek het Nederlands Elftal Dames geldt daarbij dat zoveel mogelijk verbeteringen al in het traject op weg naar het WK in juli 2022 met de interim bondscoach worden geïmplementeerd. Maar de verbeteringen die de KNHB wil bewerkstellingen zullen dan waarschijnlijk nog niet afgerond zijn. De KNHB zal na het WK Hockey 2022, onder andere ook in samenwerking met de nieuw te benoemen bondscoach, wellicht nog een deel moeten realiseren.